

Kommunrevisorerna informerar

Granskning av kommunens kris- och katastrofberedskap

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat om kommunstyrelsen, vars näringslivs- och arbetsutskott även utgör kommunens krisledningsnämnd, säkerställer en tillräcklig kris- och katastrofberedskap.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunens kris- och katastrofberedskapsarbete uppfyller kraven i lagen men inte är utformat efter kommunens egna styrdokument på området.

Roll- och ansvarsfördelning tydliggörs i Umeå kommuns Program för säkerhet och trygghet och i Riktlinjer för Umeå kommuns övergripande krishantering. Vår bedömning är att kommunen utför arbete inom alla relevanta områden i det förebyggande arbetet men att vissa delar saknas för att uppnå lagstiftarens intentioner och bestämmelserna i kommunens styrdokument. Granskningen visar också att det finns brister i kommunens organisering vid en extraordinär händelse. Två av åtta förvaltningar och två av sju kommunala bolag saknar en krisplan.

Inför en kris eller katastrof finns information om beredskapen hos kommunen och övrig offentlig verksamhet och vad som förväntas av den enskilde på kommunens hemsida. Vår bedömning är också att beredskapen för kommunikation med allmänheten i händelse av kris eller katastrof är god, både genom befintliga och tillfälligt upprättade kanaler.

Med utgångspunkt från lagens krav kan vi konstatera att kommunens utbildnings- och övningsverksamhet inom kris- och katastrofberedskapsområdet är tillräcklig. Vi har dock identifierat tre utvecklingsområden. För det första har det inte genomförts någon storskalig övning över hela kommunkoncernen. För det andra har inte de kommunala bolagen deltagit i kommunens övningar. För det tredje finns det ett utkast till utbildnings- och övningsplan som dock inte är antagen och fastställd.

Det finns ett nätverk för samarbete inom kommunen men däremot visar granskningen att samordningen med kommunala bolag och det lokala näringslivet är bristfällig. Umeå kommun är representerad inom samtliga delar av Länsstyrelsens samverkansorganisation.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- „ I kommunens företagspolicy och i dialog med Umeå kommunföretag AB tydliggöra styrningen av de kommunala bolagen så att instruktioner från kommunfullmäktige når fram till och tas omhand av respektive bolagsstyrelse.
- „ Efterfråga förslag till åtgärder för hur kommunen med utgångspunkt i sin risk- och sårbarhetsanalys kan minska sårbarheter och öka förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet och hantera extraordinära händelser.
- „ Fastställa en övergripande utbildnings- och övningsplan för mandatperioden, för att stärka brandförsvarets mandat att kalla övriga verksamheter till utbildning och övning.
- „ Säkerställa att samtliga förvaltningar upprättar egna krisplaner och i kommunens styrdokument på området slå fast att dessa ska beslutas av respektive nämnd.
- „ Säkerställa att de instruktioner som ges till verksamheter och bolag följs upp och återrapporteras till brandförsvaret som en del i att utveckla kommunens samlade kris- och katastrofberedskap.
- „ Säkerställa att innebörden av kommunens geografiska områdesansvar tydliggörs och att aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet, inklusive de kommunala bolagen, inom ramen för områdesansvaret ges förutsättningar att samverka för att uppnå samordning av förberedande arbete.

EYs rapport "Kommunens kris- och katastrofberedskap" 2019-05-22.

För ytterligare information kontakta revisionens ordförande: Ewa Miller, tel 070-622 03 44